

Murat YÜCEL¹**KLİNİK ENDİKASYONLAR**

Deri ve yumuşak doku enfeksiyonlarının insidansı son yıllarda önemli ölçüde artmıştır. Toplum kaynaklı enfeksiyonlarda metisiline dirençli *Staphylococcus aureus*'un daha sık ortaya çıkması ile ilişkili olarak deri ve yumuşak doku enfeksiyonları nedeni ile acil servis ziyaretlerinde artış dikkati çekmektedir (1). Selülit ve apse çok sık karşılaşılan iki patolojidir ve klinik olarak birbirinden ayrılması zordur. Eritem, endürasyon, sıcaklık artışı ve hassasiyet her iki durumda da görülür. Yapılan çalışmalar fizik muayenenin ayırıcı tanıda yetersiz kaldığını ortaya koymuştur. Selülitte oluşan ödem nedeni ile abse palpe edilemeyebilir. Ağrılı lezyonların muayenesinde ve hasta uyumunda zorluklar yaşanabilir. Apsenin varlığını tespit etmek için iğne aspirasyonu yapılabilir ancak selülitli olan fakat apse oluşmamış hastalar gereksiz invaziv işleme tabi tutulmuş olacaktır. Ayrıca doğru yerden aspirasyon yapılmaz ise apse gözden kaçabilir (2).

Selülit ve apsenin tedavileri birbirinden farklı olduğu için doğru tanı konması önemlidir. Apseler yalnızca antibiyotik ile tedavi edilmeye çalışılırsa büyük olasılıkla başarısızlıkla sonuçlanır. İn-

sizyon ve drenaj tedavisi ile birlikte antibiyoterapi en uygun yaklaşımdır. Sadece selülitli olan hastalara ise sistemik antibiyoterapi yapılmalı ve çok ağrılı bir işlem olan drenaj uygulanmamalıdır. Yanlış tanı nedeni ile tedavide gecikme, tekrarlayan hastane başvuruları, sistemik komplikasyonlar ve maliyet artışı ortaya çıkabilir (3).

Bu iki enfeksiyonun ayırımında USG oldukça faydalıdır. USG'nin apse tanısında oldukça hassas bir araç olduğu gösterilmiştir. Ayrıca daha derin fasya düzlemlerinde yabancı cisimleri ve sıvıları da belirleyebilir. Ek olarak USG, apse drenajı veya aspirasyonunda kılavuzluk sağlayabilir ve komşu vasküler yapılara, tendonlara ve sinirlere zarar verme gibi potansiyel komplikasyonları azaltabilir (2,4).

ANATOMİ

Cilt ve cilt altı yumuşak doku enfeksiyonları vücudun birçok yerinde karşımıza çıkabilir. En sık görülen yerler bacak, gövde, kol, kalça ve ayaklardır (5). Yerleşim yerine göre özel isimlendirmeler kullanılmaktadır (örnek; orbital selülit, orbital apse) (6). Selülit sadece cilt ve cilt altı dokularla ilişkili iken apseler tüm dokularda görüle-

¹ Doç. Dr. Murat YÜCEL, Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp AD., drmrtycel@gmail.com

Doppler akımının olmaması ile sıkıştırılmaz bir damarın olmasıdır. Damarın etrafını apse formasyonunda bir sıvı koleksiyonu çevreleyebilir.

Selülitin aksine, nekrotizan fasiitin inflamatuvar değişiklikleri genellikle daha şiddetlidir ve derin fasyada ve daha derin katmanlarda sıvı birikimi bulunur. Nekrotizan fasiit düşündüren sonografik bulgular, deri altı dokularda belirgin kalınlaşma, çarpık ve kalınlaşmış fasyal tabakalar ve derin fasyada 4 mm'den daha büyük olan bir anekoik sıvı toplamasıdır. Ek olarak, deri altı dokularda gazın (akustik gölgeleme ve reverberasyon artefaktları) saptanması nekrotizan fasiit için patognomoniktir.

KAYNAKLAR

1. Taira BR, Singer AJ, Thode HC Jr ve arkadaşları. National epidemiology of cutaneous abscesses: 1996–2005. *Am J Emerg Med* 2009; 27:289–92.
2. Adhikari S, Blaivas M. Sonography first for subcutaneous abscess and cellulitis evaluation. *J Ultrasound Med*. 2012;31(10):1509-12.
3. Iverson K, Haritos D, Thomas R, ve arkadaşları The effect of bedside ultrasound on diagnosis and management of soft tissue infections in a pediatric ED. *Am J Emerg Med*. 2012;30(8):1347-51.
4. Stevens DL, Bisno AL, Chambers HF, ve arkadaşları. Practice guidelines for the diagnosis and management of skin and soft tissue infections: 2014 update by the Infectious Diseases Society of America. *Clin Infect Dis*. 2014 15. 59 (2):147-59.
5. Tayal VS, Hasan N, Norton HJ ve arkadaşları. The effect of soft-tissue ultrasound on the management of cellulitis in the emergency department. *Acad Emerg Med*. 2006;13(4):384-8.
6. Derr C, Shah A. Bedside ultrasound in the diagnosis of orbital cellulitis and orbital abscess. *Emerg Radiol* 2012; 19:265–7